

การใช้เวลาของพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาลผู้ป่วยสูงอายุ

: การศึกษาเฉพาะกรณี โรงพยาบาลรามารักษ์

นางสาวพรทิพย์ พุ่มาทรัพย์

ศูนย์วิทยพัชยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-160-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TIME SPENT BY PROFESSIONAL NURSES IN RENDERING
NURSING CARE TO GERIATRIC PATIENTS : A CASE
STUDY OF RAMATHIBODI HOSPITAL

Miss Porntip Poomsai

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-160-5

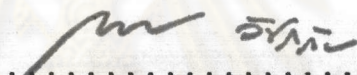

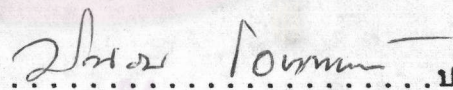
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การใช้เวลาของพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาล
ผู้ป่วยสูงอายุ: การศึกษาเฉพาะกรณี โรงพยาบาลรามารักษ์
โดย   นางสาวพรทิพย์ พุ่มไทรย์
ภาควิชา   พยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์

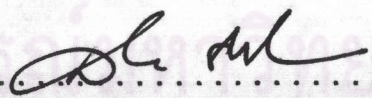

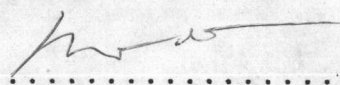
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โธทกานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรทิพย์ หุ่นไทรย์ : การใช้เวลาของพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาลผู้ป่วยสูงอายุ : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลรามธิบดี (TIME SPENT BY PROFESSIONAL NURSES IN RENDERING NURSING CARE TO GERIATRIC PATIENTS : A CASE STUDY OF RAMATHIBODI HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ลลิตา รักษาสัตย์, 144 หน้า .

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้เวลาของพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาลผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามเพศ ยี่วงอายุ สถานภาพสมรส และลักษณะอาชีพ ในแต่ละกลุ่มที่มีระดับการดูแลตนเองต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. การใช้เวลาของพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาลด้านร่างกาย และจิตสังคม ในกลุ่มผู้ป่วยสูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองต่ำจำแนกตามเพศ ยี่วงอายุ สถานภาพสมรส และลักษณะอาชีพ ไม่แตกต่างกันที่ระดับ ความมีนัยสำคัญ .05

2. การใช้เวลาของพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาลด้านอาหารและน้ำ สำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองปานกลางในกลุ่มเพศชาย มากกว่ากลุ่มเพศหญิง และด้านการปฏิบัติการพยาบาลในกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสคู่ มากกว่ากลุ่ม โสด หม้าย หย่า แยก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. การใช้เวลาของพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาลด้านความสะอาด และสุขภาพ สำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองสูง ในกลุ่มที่มียี่วงอายุ 74 ปีขึ้นไป มากกว่ากลุ่มที่มียี่วงอายุ 60-74 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา .....การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PORNTIP POOMSAI : TIME SPENT BY PROFESSIONAL NURSES IN RENDERING NURSING CARE TO GERIATRIC PATIENTS : A CASE STUDY OF RAMATHIBODI HOSPITAL. THESIS ADVISOR : ASSO.SOMKIT RAKSASATAYA, 144 PP.

This research was to study and to compare time spent by professional nurses in rendering nursing care to three difference levels of self-care of geriatric patients classified by sex, age, marital status and occupation

It was found that 1. there was no statistically significant difference at the .05 level of time spent both physically and psychosocially in the aged group with low level of self-care classified by sex, age, marital status and occupation.

2. there was statistically significant difference at the .05 level of time spent on food and water to the aged with intermediate level self-care, in male group was more than female group, and on medical treatment in the married group was more than the single, the widow, and the devoted group.

3. there was statistically significant difference at the .05 level of time spent on hygienic care to the aged with high level of self-care, in the over 74 year group was more than the 60-74 year group.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....พยาบาลศึกษา.....
สาขาวิชา .....การบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา 2531.....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ชี้คิด รวมทั้งให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตขานนท์ ที่ได้คาบปรึกษาเกี่ยวกับสถิติการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล คณะกรรมการทุกท่าน รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง อินทรสมบัติ รองศาสตราจารย์ ดร.สมจิต หนูเจริญกุล และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านจากสถาบันต่างๆ ที่ได้กรุณาแนะนำ แก้ไข เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ และขอขอบคุณ นพ.ภาธร มาลาธรรม และ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ชูนิพันธ์ ที่ได้คำแนะนำ บางประการในการสร้าง เครื่องมือวิจัย ก่อนเดินทางไปราชการต่างประเทศ

และที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ส่งเสริมให้การศึกษาแก่ลูก ตลอดมา ขอขอบคุณ ผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล และทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พรทิพย์ พุ่มาทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
แนว เหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	12
ข้อตกลง เบื้องต้น	13
ความจำกัดของการวิจัย	13
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	15
2. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
ทฤษฎีการสูงอายุ	16
การเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ	19
ผู้สูงอายุ เมื่ออยู่ในภาวะเจ็บป่วย	27
ทฤษฎีการดูแลตนเองของโธเรม	35
การจัดบุคลากรพยาบาลและการใช้เวลาในการพยาบาล	42
3. วิธีดำเนินการวิจัย	63
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
การหาความตรงตามเนื้อหาของ เครื่องมือ	66

บทที่

การหาความเที่ยงของ เครื่องมือ.....	68
การรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	71
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	102
การอภิปรายผลการวิจัย.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	108
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	118
ภาคผนวก ก. สถิติที่ใช้และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ และ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	124
ประวัติผู้วิจัย.....	144

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุ จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส และลักษณะอาชีพ	75
2.	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุ จำแนกตามระดับการดูแลตนเอง เพศ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส และลักษณะอาชีพ ..	77
3.	ค่าเฉลี่ยเวลาเป็นวินาที ที่พยาบาลวิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลโดยรวมแก่ผู้ป่วยสูงอายุจำแนก แต่ละระดับการดูแลตนเอง	79
4.	ค่าเฉลี่ยเวลาเป็นวินาที ที่พยาบาลวิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลในแต่ละค้ำแก่ผู้ป่วยสูงอายุจำแนก แต่ละระดับการดูแลตนเอง	80
5.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาลวิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลโดยรวมแก่ผู้ป่วยสูงอายุ ที่มีระดับการดูแลตนเองต่ำ เมื่อจำแนกตามเพศ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส และลักษณะอาชีพ.....	82
6.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาลวิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลโดยรวม แก่ผู้ป่วยสูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองปานกลาง เมื่อจำแนกตามเพศ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส และลักษณะอาชีพ.....	84
7.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาลวิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลโดยรวม แก่ผู้ป่วยสูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองสูง เมื่อจำแนกตามเพศ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส และลักษณะอาชีพ.....	86
8.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาลวิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายค้ำ แก่ผู้ป่วยสูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองต่ำ เมื่อจำแนกตามเพศ	88

ตารางที่		หน้า
9.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาล วิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายด้าน แก่ผู้ป่วย สูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองต่ำ เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ..	89
10.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาล วิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายด้าน แก่ผู้ป่วย สูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองต่ำ เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส	90
11.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาล วิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายด้าน แก่ผู้ป่วย สูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองต่ำ เมื่อจำแนกตามลักษณะอาชีพ.	91
12.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาล วิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายด้าน แก่ผู้ป่วย สูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองปานกลาง เมื่อจำแนกตามเพศ	92
13.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาล วิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายด้าน แก่ผู้ป่วย สูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองปานกลาง เมื่อจำแนกตาม ช่วงอายุ.....	93
14.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาล วิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายด้าน แก่ผู้ป่วย สูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองปานกลาง เมื่อจำแนกตาม สถานภาพสมรส	94
15.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาล วิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายด้าน แก่ผู้ป่วย สูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองปานกลาง เมื่อจำแนกตาม ลักษณะอาชีพ	95
16.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเวลา ที่พยาบาล วิชาชีพใช้ในการทำกิจกรรมการพยาบาลรายด้าน แก่ผู้ป่วย สูงอายุที่มีระดับการดูแลตนเองสูง เมื่อจำแนกตามเพศ	96

